

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 1

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΕΧΩΔΕ
Γ.Γ.Δ.Ε.
ΓΕΝ. Δ/ΝΣΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ Κ' ΠΡΟΓ/ΤΟΣ
Δ/ΝΣΗ ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟΥ ΣΥΝΤ/ΣΜΟΥ
Κ' ΚΩΔ/ΣΗΣ (Δ17)
ΤΜΗΜΑ: γ'
Ταχ. Δ/ση: Χαρ. Τρικούπη 182
Ταχ. Κώδικας: 101 78 Αθήνα
Πληροφορίες:
TELEFAX: 210 6464392
Τηλέφωνο: 210 6428969
E-mail : ggded17@otenet.gr

Αθήνα, 18 Ιανουαρίου 2006
Αριθ. Πρωτ. Δ17γ/09/9/ΦΝ 417

Τους αποδέκτες του πίνακα διανομής

ΠΡΟΣ:

Θ Ε Μ Α : ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΚΟΙΝΗΣ ΟΔΗΓΙΑΣ 2004/18/ΕΚ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΣΥΜΒΑΣΕΙΣ ΕΡΓΩΝ, ΠΡΟΜΗΘΕΙΩΝ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ

1. Η ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΟΔΗΓΙΑΣ.

Σας πληροφορούμε ότι στις 31-1-2006 εκπνέει η προθεσμία ενσωμάτωσης της νέας κοινής Οδηγίας 2004/18/ΕΚ για τις δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών. Ήδη, με πρωτοβουλία και ευθύνη του Υπουργείου Ανάπτυξης, συντάχθηκε και πρόκειται να προωθηθεί προς εφαρμογή Προεδρικό Διάταγμα για την ενσωμάτωση της νέας Οδηγίας, το οποίο όμως δεν προβλέπεται να είναι έτοιμο προς εφαρμογή στις 31-1-2006. Σύμφωνα πάντως με τη νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ΔΕΚ) η εφαρμογή των Οδηγιών είναι υποχρεωτική για τα κράτη-μέλη ακόμα κι αν δεν ενσωματωθούν εγκαίρως στο εθνικό δίκαιο, αρκεί οι διατάξεις τους να είναι εφαρμόσιμες, δηλαδή επαρκώς ακριβείς και απαλλαγμένες αιρέσεων (βλέπετε απόφαση του ΔΕΚ επί της υποθέσεως C- 103/88, FRATELLI COSTANZO SPA κ.λ.π.).

Προκειμένου να υποβοηθήσει το Υπουργείο μας, αρμόδιο για την εποπτεία της προετοιμασίας και της ανάθεσης και εκτέλεσης των έργων, τους φορείς που ασχολούνται με τις συμβάσεις δημοσίων έργων στην κατανόηση και εφαρμογή της νέας Οδηγίας, θέτουμε σε εφαρμογή την παρούσα εγκύκλιο, επισημαίνοντας τις κυριότερες διαφορές της νέας Οδηγίας από την ισχύουσα προηγούμενης Οδηγία 93/37/ΕΟΚ (η οποία ως γνωστόν είχε ενσωματωθεί στο εθνικό δίκαιο με το π.δ. 23/93 αρχικά και στη συνέχεια με το π.δ. 334/2000), ώστε να είναι δυνατή η ευχερέστερη κατανόηση των νέων διατάξεων.

Τονίζεται προκαταρκτικά ότι η νέα Οδηγία συμπληρώνει (δηλαδή προσθέτει χωρίς να αφαιρεί) τις διατάξεις της προϊσχύσασας Οδηγίας κωδικοποιώντας σε ενιαίο κείμενο παλαιές και νέες διατάξεις. Τα όργανα που ασχολούνται με τις συμβάσεις των έργων γνωρίζουν κατά τεκμήριο τις διατάξεις της παλαιάς Οδηγίας, έτσι λοιπόν θεωρούμε ότι με την Εγκύκλιο αυτή θα κατανοήσουν καλύτερα τις νέες διατάξεις, προκειμένου να αντιληφθούν γρήγορα τις ανάγκες εφαρμογής τους. Ακόμα επισημαίνουμε τα ακόλουθα:

- α) Οι αναθέτουσες αρχές των συμβάσεων έργων υποχρεούνται να εφαρμόζουν τις διατάξεις της Οδηγίας που έχουν υποχρεωτικό περιεχόμενο, ενώ έχουν ευχέρεια επιλογής να εφαρμόσουν τις διατάξεις, για τις οποίες η ίδια η Οδηγία απονέμει σχετική ευχέρεια είτε στο κράτος – μέλος, είτε στην ίδια την αναθέτουσα αρχή.
- β) Όσον αφορά τις δημόσιες συμβάσεις μελετών και υπηρεσιών οι Οδηγίες 2004/18/EK και 2004/17/EK ενσωματώθηκαν ήδη στο εθνικό δίκαιο με το ν. 3316/2005.

2. ΓΕΝΙΚΗ ΕΚΤΙΜΗΣΗ.

Τα γενικά χαρακτηριστικά της νέας Οδηγίας, όπως υπογραμμίζονται στο Προοίμιο της, είναι τα ακόλουθα:

- α) Ενοποιούνται, συμπληρώνονται και κωδικοποιούνται οι διατάξεις των ισχυουσών μέχρι σήμερα Οδηγιών 93/37/ΕΟΚ (περί έργων), 93/36/ΕΟΚ (περί προμηθειών) και 92/50/ΕΟΚ (περί υπηρεσιών). Είναι γνωστές οι ομοιότητες των Οδηγιών αυτών μεταξύ τους και γι' αυτό κρίθηκε χρήσιμη η ενοποίησή τους.
- β) Θεσμοθετείται και κωδικοποιείται η νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου, ιδίως σε ζητήματα κριτηρίων επιλογής και ανάθεσης.
- γ) Εισάγονται μια σειρά από νέες διαδικασίες ανάθεσης, όπως η συμφωνία-πλαίσιο και ο ανταγωνιστικός διάλογος. Οι διαδικασίες αυτές μπορούν να εφαρμοσθούν από τα κράτη-μέλη, εφ' όσον βεβαίως συντρέχουν οι απαραίτητες προϋποθέσεις. Επίσης εισάγεται η δυνατότητα ανάθεσης των συμβάσεων με νέες ηλεκτρονικές τεχνικές (ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί, δυναμικά συστήματα αγορών).
- δ) Τα όρια εφαρμογής της Οδηγίας στις συμβάσεις ορίζονται πλέον ευθέως σε ΕΥΡΩ (αντί των Ειδικών Τραβηκτικών Δικαιωμάτων). Τα όρια θα αναπροσαρμόζονται κάθε δύο έτη, εάν παρίσταται ανάγκη.
- ε) Στη διαδικασία διαπίστωσης της καταλληλότητας των συμμετεχόντων στο διαγωνισμό εισάγονται δύο νέες διατάξεις: η πρώτη απαγγέλλει τον υποχρεωτικό αποκλεισμό του συμμετέχοντος που έχει καταδικασθεί τελεσίδικα για ορισμένα

αδικήματα, ρητά κατονομαζόμενα στην οδηγία. Η δεύτερη θεσμοθετεί τη νομολογία του ΔΕΚ σχετικά με το δανεισμό της απαραίτητης για συμμετοχή στο διαγωνισμό εμπειρίας από τρίτα πρόσωπα που δεν μετέχουν στο διαγωνισμό.

στ) Κριτήρια ανάθεσης παραμένουν η «χαμηλότερη τιμή» και η «πλέον συμφέρουσα προσφορά». Στα μέχρι τώρα γνωστά υποκριτήρια που συνθέτουν την πλέον συμφέρουσα προσφορά έχουν προστεθεί κριτήρια που σχετίζονται με την ικανοποίηση περιβαλλοντικών απαιτήσεων.

3. ΑΝΑΛΥΤΙΚΕΣ ΚΑΤ' ΑΡΘΡΟ ΕΠΙΣΗΜΑΝΣΕΙΣ.

Η ανάλυση κατ' άρθρον που ακολουθεί δεν αφορά το σύνολο των διατάξεων της Οδηγίας, αλλά μόνο όσες απ' αυτές έχουν εφαρμογή στις συμβάσεις δημοσίων έργων.

Οι επισημάνσεις αφορούν κυρίως

- α) την αντιστοιχία των διατάξεων της Οδηγίας 2004/18/EK με τις διατάξεις του π.δ. 334/2000, που ενσωμάτωσε την προηγούμενη Οδηγία 93/37/ΕΟΚ, όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 52/97/ΕΟΚ, η οποία αντιστοιχία θα διευκολύνει τα διοικητικά όργανα στην επισήμανση των νέων διατάξεων και την κατανόησή τους,
- β) την τυχόν εισαγωγή νέων διατάξεων (σε σχέση με τις περιεχόμενες στις προηγούμενες Οδηγίες),
- γ) ανάλυση των νέων διατάξεων και αναφορά στις νομολογιακές αρχές στις οποίες κατά το πλείστον επιστηρίζονται,
- δ) αναφορά σε χρήσιμη και κρίσιμη για την ορθή κατανόηση των διατάξεων της Οδηγίας νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου.

ΑΡΘΡΟ 1

Παρατίθενται οι ορισμοί. Δεν διαπιστώνονται διαφορές των ορισμών της νέας Οδηγίας σε σχέση με τους ορισμούς της παλιάς Οδηγίας περί έργων. Προστίθενται πάντως ορισμοί για όλες τις νέες μορφές διαγωνισμών (συμφωνία πλαίσιο, ανταγωνιστικός διάλογος ηλεκτρονικοί πλειστηριασμοί κ.λ.π.)

ΑΡΘΡΟ 2

Πρόκειται για νέα διάταξη που μεταφέρει απλώς σε επίπεδο Οδηγίας τις βασικές αρχές που απορρέουν ούτως ή άλλως από τη συνθήκη της ΕΟΚ και διέπουν τον ελεύθερο ανταγωνισμό, δηλαδή τις αρχές της ίσης μεταχείρισης, της αποφυγής των διακρίσεων και της διαφάνειας.

ΑΡΘΡΟ 3

Αναφέρεται σε προμήθειες.

ΑΡΘΡΟ 4

Ορίζεται κατ' αρχάς ότι εφόσον στη χώρα καταγωγής ένας προσφέρων έχει τη δυνατότητα να λαμβάνει μέρος σε διαγωνισμούς, δεν μπορεί να αποκλείεται με μόνη την αιτιολογία ότι σύμφωνα με τη νομοθεσία του κράτους όπου διενεργείται ο διαγωνισμός πρέπει να είναι είτε φυσικό είτε νομικό πρόσωπο (Παράδειγμα: στην Ελλάδα οι εργοληπτικές επιχειρήσεις άνω της 3^{ης} τάξης έχουν υποχρεωτικά μορφή Α.Ε. Η διάταξη αυτή δεν μπορεί να οδηγήσει σε αποκλεισμό ξένης εργοληπτικής επιχείρησης, η οποία λαμβάνει μέρος σε διαγωνισμό για εταιρείες ανώτερες της 3^{ης} τάξης, με την αιτιολογία ότι δεν έχει μορφή Α.Ε., αρκεί να έχει στη χώρα της το δικαίωμα να λαμβάνει μέρος σε διαγωνισμούς αυτού του αντικειμένου).

Επίσης ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή μπορεί να ζητεί από τα νομικά πρόσωπα που λαμβάνουν μέρος στο διαγωνισμό να δηλώσουν τα στοιχεία και τα επαγγελματικά προσόντα των φυσικών προσώπων που θα εκτελέσουν την παροχή. Τέλος επαναλαμβάνεται η ρύθμιση της παλιάς οδηγίας σχετικά με τις κοινοπραξίες, κατά την οποία α) είναι ελεύθερη η συμμετοχή κοινοπραξιών στους διαγωνισμούς β) δεν μπορεί να ζητείται από τις κοινοπραξίες να λάβουν ιδιαίτερη νομική μορφή για τη συμμετοχή τους, μπορεί όμως να προβλέπεται στην προκήρυξη ότι η ανάδοχος κοινοπραξία θα λάβει ειδική νομική μορφή, εφόσον αυτό δικαιολογημένα κρίνεται αναγκαίο για την εκτέλεση της σύμβασης.

ΑΡΘΡΟ 5

Η διάταξη αντιστοιχεί στο άρθρο 33 του π.δ. 334/2000 και ορίζει ότι τα κράτη-μέλη δεν μπορούν να μεταχειρίζονται δυσμενέστερα τους διαγωνιζόμενους που προέρχονται από άλλα κράτη μέλη της Ε.Ε. σε σχέση με τους διαγωνιζόμενους που προέρχονται από χώρες που έχουν υπογράψει τη συμφωνία περί δημοσίων συμβάσεων που συνήφθη στο πλαίσιο των πολυμερών διαπραγματεύσεων του Γύρου της Ουρουγουάης.

ΑΡΘΡΟ 6

Ορίζεται ότι η αναθέτουσα αρχή δεν αποκαλύπτει σε τρίτους πληροφορίες (που περιλαμβάνουν ιδίως τα τεχνικά ή εμπορικά απόρρητα και τις εμπιστευτικές πτυχές

των προσφορών) που της έχουν διαβιβάσει διαγωνιζόμενοι στα πλαίσια διαγωνισμού και τις έχουν οι ίδιοι χαρακτηρίσει ως εμπιστευτικές.

Εξαιρούνται οι πληροφορίες που υποχρεωτικά διαβιβάζονται στις υπηρεσίες της Ε.Ε., στα πλαίσια των υποχρεώσεών τους σχετικά με τη δημοσιοποίηση των συναπτομένων συμβάσεων και την ενημέρωση των υποψηφίων και των προσφερόντων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 35 παράγραφος 4 και στο άρθρο 41 της Οδηγίας.

ΑΡΘΡΟ 7

Τα όρια εφαρμογής της Οδηγίας καθορίζονται πλέον σε ΕΥΡΩ. Το σχετικό όριο για τις συμβάσεις των έργων είναι **5.278.000 ΕΥΡΩ (πλέον ΦΠΑ)**, όπως τροποποιήθηκε με τον αριθ. 2083/2005 Κανονισμό της Επιτροπής. Συνεπώς στις διατάξεις της Οδηγίας υπάγονται όλες οι συμβάσεις έργων που ο προϋπολογισμός τους είναι ίσος ή ανώτερος με το ποσόν αυτό. Σύμφωνα με το άρθρο 78 της Οδηγίας το όριο αυτό (όπως και τα υπόλοιπα όρια των δημοσίων συμβάσεων της Οδηγίας) θα επανεξετάζεται κάθε δύο χρόνια και θα ορίζεται (πιθανώς) νέο. Για τον ορισμό νέων ορίων θα υπάρχει έγκαιρη ενημέρωση των αναθετουσών αρχών με κάθε πρόσφορο μέσο και μέσω της ιστοσελίδας της ΓΓΔΕ (ggde.gr).

Επισημαίνεται πάντως και τονίζεται η ύπαρξη πάγιας νομολογίας του ΔΕΚ (βλέπετε διάταξη επί της υποθέσεως **C-59/00**, Bent Moustén Vestergaard κατά Spttrup Boligselskab), κατά την οποία η ανάθεση των συμβάσεων υπόκειται σε κάθε περίπτωση (ακόμα κι αν δηλαδή το ποσόν αυτής δεν υπερβαίνει το όριο εφαρμογής των Οδηγιών) στους κανόνες της Συνθήκης ΕΟΚ. Κατά συνέπεια πρέπει να τηρούνται εν πάση περιπτώσει οι θεμελιώδεις κανόνες της Συνθήκης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ενδεικτικά η αποφυγή των διακρίσεων λόγω εθνικότητας, η ίση μεταχείριση των διαγωνιζομένων, η διαφάνεια και η εξασφάλιση συνθηκών πραγματικού ανταγωνισμού), ακόμα και στους διαγωνισμούς με προϋπολογισμό κάτω του ορίου εφαρμογής της Οδηγίας.

ΑΡΘΡΟ 8

Το άρθρο 8 της Οδηγίας αντιστοιχεί στο άρθρο 4 του π.δ. 334/2000 και ρυθμίζει κατά τον ίδιο τρόπο τα επιδοτούμενα σε ποσοστό άνω του 50% ιδιωτικά έργα (οικοδομικές εργασίες σε νοσοκομεία, αθλητικές εγκαταστάσεις κ.λ.π.) που επιδοτούνται τις αναθέτουσες αρχές και ο προϋπολογισμός τους υπερβαίνει το ποσό εφαρμογής της Οδηγίας.

ΑΡΘΡΟ 9

Αναφέρονται λεπτομερειακά οι μέθοδοι υπολογισμού της εκτιμώμενης αξίας των δημοσίων συμβάσεων, προκειμένου να κριθεί αν υπερβαίνουν ή όχι το όριο εφαρμογής της Οδηγίας. Στις συμβάσεις των έργων αναφέρονται συγκεκριμένα οι παράγραφοι 1, 2, 3, 4, 5^ο και 9. Οι μέθοδοι υπολογισμού προσομοιάζουν αρκετά με τις αναφερόμενες στο άρθρο 11 του π.δ. 334/2000. Νέα εντελώς διάταξη είναι η της παρ. 9 που αναφέρεται στον τρόπο υπολογισμού της αξίας της **συμφωνίας – πλαίσιο**.

Εφιστάται ιδιαίτερα, επ' ευκαιρία εφαρμογής της νέας Οδηγίας, η προσοχή των οργάνων της διοίκησης, στην αποφυγή κατάτμησης των συμβάσεων, όταν έχει ως συνέπεια την αποφυγή της δημοσίευσης των προκηρύξεων στην Εφημερίδα των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Ως στοιχεία που υποδηλώνουν κατάτμηση μιας ενιαίας σύμβασης το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έχει ορίσει (βλέπετε απόφαση C-16/98 Επιτροπή κατά Γαλλίας) την **ταυτόχρονη έναρξη της διαδικασίας** των συμβάσεων, όταν παράλληλα συντρέχουν και οι εξής όροι: **ομοιότητα των προκηρύξεων** των συμβάσεων, **ενότητα του γεωγραφικού πλαισίου** εντός του οποίου κινήθηκαν οι διαδικασίες των συμβάσεων αυτών, ανάθεση από τον ίδιο φορέα ή ακόμα και από ένα φορέα που συντονίζει τις διαδικασίες ανάθεσης.

ΑΡΘΡΑ 10 – 18.

Τα εν λόγω άρθρα αναφέρονται σε ειδικές κατηγορίες συμβάσεων και οι διατάξεις τους αντιστοιχούν στο άρθρο 5 του π.δ. 334/2000. Από τα άρθρα αυτά περιορισμένη εφαρμογή στις συμβάσεις έργων έχουν οι διατάξεις του άρθρου 10 (συμβάσεις στον τομέα της άμυνας), 12 (συμβάσεις εξαιρούμενων φορέων), 14 (απόρρητες συμβάσεις) και 15 (συμβάσεις που συνάπτονται δυνάμει διεθνών κανόνων).

ΑΡΘΡΟ 19

Το άρθρο αυτό προβλέπει τη δυνατότητα των κρατών- μελών να παραχωρούν κατ' αποκλειστικότητα δικαίωμα συμμετοχής σε διαδικασίες ανάθεσης, σε προστατευόμενα εργαστήρια που η πλειοψηφία των εργαζομένων τους είναι άτομα με ειδικές ανάγκες. Ασφαλώς η ενεργοποίηση της δυνατότητας αυτής απαιτεί τη θέσπιση νομοθετικού πλαισίου.

ΑΡΘΡΑ 20-22

Αφορούν δημόσιες συμβάσεις υπηρεσιών. Επισημαίνεται ότι όσον αφορά το τμήμα των υπηρεσιών που απαρτίζουν οι τεχνικές μελέτες και συναφείς υπηρεσίες τόσο η Οδηγία 2004/18/EK, όσο και η 2004/17/EK ενσωματώθηκαν στο εθνικό δίκαιο με το ν. 3316/2005, όπως ρητά αναφέρεται στην παρ. 1 του άρθρου 2 του νόμου.

ΑΡΘΡΟ 23

Αντιστοιχεί στο άρθρο 12 του π.δ. 334/2000 και αφορά κατ' αρχήν υποχρεώσεις των κρατών μελών, τα οποία πρέπει να θεσπίσουν τεχνικές προδιαγραφές για το αντικείμενο των δημοσίων συμβάσεων. Περαιτέρω οι τεχνικές αυτές προδιαγραφές πρέπει να εισάγονται στα συμβατικά στοιχεία των διαγωνισμών (προκηρύξεις, συγγραφές υποχρεώσεων, συμπληρωματικά έγγραφα) με αναφορά και παραπομπή των στοιχείων αυτών στην υποχρεωτική εφαρμογή των προδιαγραφών.

Με το άρθρο 23 εισάγεται γενική αρχή (**παρ. 2**) κατά την οποία οι τεχνικές προδιαγραφές (πρέπει να) εξασφαλίζουν ισότιμη πρόσβαση στους προσφέροντες και να μην έχουν ως αποτέλεσμα τη δημιουργία φραγμών στον ανταγωνισμό. Επίσης πρέπει να λαμβάνουν κατά το δυνατόν μέριμνα α) για την προσβασιμότητα των ατόμων με ειδικές ανάγκες και β) την ικανοποίηση των αναγκών όλων των χρηστών του αντικείμενου της σύμβασης (**παρ. 1 εδ. 2**).

Η **παρ. 3** του άρθρου 23 αναφέρεται στην ισχύ των τεχνικών προδιαγραφών (κατ' αρχήν ισχύουν οι εθνικοί τεχνικοί κανόνες αν συμβιβάζονται με το κοινοτικό δίκαιο, ακολούθως οι τεχνικές προδιαγραφές που διατυπώνονται στο παράρτημα VI της Οδηγίας, κ.λ.π.). Κάθε παραπομπή πρέπει να συνοδεύεται από τη μνεία «ή ισοδύναμο».

Η **παρ. 4** αναφέρεται στην υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να δέχονται τις προσφορές, όταν παραπέμπουν σε προδιαγραφές κατά την παρ.3^α, εφόσον ο προσφέρων αποδεικνύει στην προσφορά του ότι οι λύσεις που προτείνει πληρούν κατά ισοδύναμο τρόπο τις απαιτήσεις των τεχνικών προδιαγραφών. Ενδεικτικό μέσο προς απόδειξη της ισοδυναμίας μπορεί να αποτελεί τεχνικός φάκελος του κατασκευαστή ή έκθεση δοκιμών από αναγνωρισμένο οργανισμό. Είναι πρόδηλο ότι με το τελευταίο εδάφιο της παρ. 4 η Οδηγία υποδεικνύει τη διατύπωση του σχετικού όρου των προκηρύξεων προκειμένου να αποδειχθεί η ισοδυναμία της προτεινόμενης τεχνικής λύσης με τη ζητούμενη.

Η **παρ. 5** αναφέρεται στην υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να δέχονται ως αποδεδειγμένες τις ζητούμενες με την προκήρυξη απαιτήσεις επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων, εφόσον αυτές προκύπτουν από εθνικά πρότυπα άλλων κρατών-μελών που αποτελούν μεταφορά ευρωπαϊκού προτύπου, ή πληρούν μια ευρωπαϊκή τεχνική έγκριση, ή μια κοινή τεχνική προδιαγραφή, ένα διεθνές πρότυπο ή ένα τεχνικό πλαίσιο αναφοράς που έχει εκπονηθεί από ευρωπαϊκό οργανισμό τυποποίησης.

Εξάλλου αποτελεί υποχρέωση του προσφέροντα να αποδεικνύει με την προσφορά του, ότι το έργο που πληροί το πρότυπο ανταποκρίνεται στις ζητούμενες λειτουργικές επιδόσεις ή απαιτήσεις.

Η **παρ. 6** εξειδικεύει μια νέα δυνατότητα των αναθετουσών αρχών, ήτοι να εισάγουν περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά στις απαιτήσεις της σύμβασης, με όρους επιδόσεων ή λειτουργικών απαιτήσεων. Σχετική με τη δυνατότητα αυτή είναι και η διάταξη της παρ. 3 β του ίδιου άρθρου. Ορίζονται επίσης λεπτομέρειες που αφορούν τα οικολογικά σήματα.

Η **παρ. 7** ορίζει την έννοια των «αναγνωρισμένων οργανισμών» η οποία απαντάται σε αρκετά σημεία της Οδηγίας και καθιερώνει υποχρέωση των αναθετουσών αρχών να αποδέχονται τα πιστοποιητικά που εκδίδουν οι οργανισμοί αυτοί.

Η **παρ. 8** επαναλαμβάνει τις διατάξεις της προηγούμενης Οδηγίας, οι οποίες είχαν ενσωματωθεί ως παρ. 7 του άρθρου 12 στο π.δ. 334/2000.

ΑΡΘΡΟ 24

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις διατάξεις της παρ. 3 του άρθρου 30 του π.δ. 334/2000, σχετικά με τη δυνατότητα υποβολής εναλλακτικών προσφορών, όταν επιλέγεται ως κριτήριο ανάθεσης η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά. Τίθεται επίσης ο κανόνας ότι όταν δεν υπάρχει ρητή πρόβλεψη περί υποβολής εναλλακτικών προσφορών σε μια προκήρυξη, η υποβολή τέτοιων προσφορών απαγορεύεται.

ΑΡΘΡΟ 25

Αντιστοιχεί στο άρθρο 22 παρ. 1 του π.δ. 334/2000 (δυνατότητα πρόβλεψης υπεργολαβιών) και η ρύθμιση είναι η αυτή.

ΑΡΘΡΟ 26

Εισάγει **νέα ρύθμιση**, προβλέποντας ότι μπορεί να προβλέπονται από την προκήρυξη ειδικοί όροι σχετικά με την εκτέλεση μιας σύμβασης (εφόσον οι όροι αυτοί είναι συμβατοί με το κοινοτικό δίκαιο) που μπορεί να αφορούν ιδίως (άρα η αναφορά είναι ενδεικτική) σε κοινωνικές ή περιβαλλοντικές παραμέτρους (π.χ. υποχρεωτική απασχόληση ανέργων ή ατόμων με ειδικές ανάγκες, εφαρμογή περιβαλλοντικών όρων). Αν δεν προβλέπονται τέτοιοι ειδικοί όροι δεν μπορούν να επιβληθούν στον ανάδοχο εκ των υστέρων.

ΑΡΘΡΟ 27

Το άρθρο αυτό αντιστοιχεί στις διατάξεις των παρ. 2 και 3 του άρθρου 22 π.δ. 334/2000 και επαναλαμβάνει τις διατάξεις τους. Η αναθέτουσα αρχή μπορεί (με δική της πρωτοβουλία, ή επειδή υποχρεώνεται από την ισχύουσα σε ένα κράτος – μέλος νομοθεσία) να αναφέρει στα συμβατικά τεύχη τους εθνικούς οργανισμούς από τους οποίους μπορεί οι διαγωνιζόμενοι να αντλούν πληροφορίες σχετικά με τις υποχρεώσεις που θα αναλάβουν (αν και εφόσον τους ανατεθεί η σύμβαση) κατά την εκτέλεση της σύμβασης, από πλευράς φορολογίας, προστασίας περιβάλλοντος ή προστασίας των συνθηκών εργασίας. Στην περίπτωση αυτή η αναθέτουσα αρχή ζητά από τους προσφέροντες να αναφέρουν ότι έλαβαν υπόψη τις σχετικές πληροφορίες κατά την εκτέλεση της προσφοράς τους.

Η διάταξη αυτή έχει σκοπό την κατάλληλη πληροφόρηση των διαγωνιζομένων (ιδίως αυτών που προέρχονται από άλλα κράτη – μέλη, δεδομένου ότι συνήθως οι πληροφορίες που παρέχονται (κυρίως στη Συγγραφή Υποχρεώσεων) είναι λιτές και προϋποθέτουν γνώση των εθνικών κανόνων.

ΑΡΘΡΟ 28

Στο άρθρο αυτό γίνεται αναφορά στις δυνατές επιλογές των αναθετουσών αρχών, σχετικά με τη διαδικασία ανάθεσης και αντιστοιχεί στο άρθρο 7 του π.δ. 334/2000. Υφίστανται κατ'αρχήν οι γνωστές διαδικασίες δηλαδή ανοικτές, κλειστές, με διαπραγμάτευση (με ή χωρίς δημοσίευση προκήρυξης). Εισάγεται επίσης η διαδικασία με τη χρήση ανταγωνιστικού διαλόγου (άρθρο 29), η οποία μπορεί να επιλεγεί με κάποιες προϋποθέσεις.

ΑΡΘΡΟ 29

Η χρήση ανταγωνιστικού διαλόγου για την ανάθεση μιας σύμβασης αποτελεί δυνατότητα των κρατών-μελών και η εφαρμογή της προϋποθέτει την θέσπιση λεπτομερών διατάξεων. Για το λόγο αυτό, μέχρι να θεσπισθούν οι διατάξεις αυτές, δεν επιτρέπεται η εφαρμογή αυτής της διαδικασίας.

ΑΡΘΡΟ 30

Αντιστοιχεί στο άρθρο 8 παρ. 2 του π.δ. 334/2000 και ρυθμίζει κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο την εξαιρετική και υπό αυστηρές προϋποθέσεις διαδικασία της ανάθεσης με διαπραγμάτευση, μετά από δημοσίευση προκήρυξης, εισάγοντας και νέες διατάξεις σχετικές με την οργάνωση της διαδικασίας της διαπραγμάτευσης.

Η **παρ. 1** (περ. α, β και δ) αντιστοιχεί στις διατάξεις της παρ. 2α, 2γ και 2β του άρθρου 8 του π.δ. 334/2000.

Η **παρ. 2** είναι **νέα διάταξη** και επισημαίνει ότι η αναζήτηση της καλύτερης προσφοράς στα πλαίσια της διαπραγμάτευσης πρέπει να γίνεται με εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης της παρ. 1 του άρθρου 53 («χαμηλότερη τιμή» ή «πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά»).

Η **παρ. 3** είναι **νέα** επίσης και ορίζει ότι κατά τη διάρκεια της διαπραγμάτευσης πρέπει να εξασφαλίζεται η αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσφερόντων.

Η **παρ. 4** είναι **νέα** επίσης και ορίζει ότι εφόσον ορίζεται σχετικά στην προκήρυξη, μπορεί να προβλέπεται η διαπραγμάτευση σε γύρους, με εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης και η μείωση του αριθμού των συμμετεχόντων σε κάθε γύρο.

ΑΡΘΡΟ 31

Αντιστοιχεί στο άρθρο 8 παρ. 3 του π.δ. 334/2000 και ρυθμίζει κατά τον ίδιο ακριβώς τρόπο την εξαιρετική και υπό αυστηρές προϋποθέσεις διαδικασία της ανάθεσης με διαπραγμάτευση, χωρίς δημοσίευση προκήρυξης.

Οι προϋποθέσεις τήρησης της διαδικασίας αυτής αναφέρονται στις περ. (1) και (4) του άρθρου. Η περ. (1), υποπεριπτώσεις α), β) και γ) ταυτίζεται με τις περιπτώσεις α', β' και γ' της παρ. 3 του άρθρου 8 του π.δ. 334/2000. Εισάγεται όμως η δυνατότητα τήρησης της διαδικασίας αυτής (πέραν της μη υποβολής καμιάς προσφοράς ή καμιάς κατάλληλης προσφοράς που προβλέπει το π.δ. 334/2000) και στην περίπτωση που δεν υπάρχει κανένας υποψήφιος για τη σύμβαση.

Η υποπεριπτώσεις α) και β) της περ. (4) ταυτίζονται με τις περιπτώσεις των παρ. δ' και ε' της παρ. 3 του άρθρου 8 π.δ. 334/2000.

Επισημαίνονται (για μια ακόμα φορά) οι δυσκολίες επαρκούς και πειστικής αιτιολόγησης της ανάθεσης με διαπραγμάτευση και η στενότητα με την οποία το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο ερμηνεύει τις σχετικές διατάξεις. Η σχετική διαδικασία ανάθεσης με διαπραγματεύσεις δεν θεωρείται ότι μπορεί να τηρηθεί (βλέπετε ενδεικτικά υπόθεση **C-24/91**, Επιτροπή κατά Ισπανίας), όταν είναι δυνατή η τήρηση των συντετμημένων προθεσμιών δημοσίευσης (που στην Οδηγία αυτή προβλέπονται στο άρθρο 38 παρ. 8), ή όταν το κατεπίγον οφείλεται στην συμπεριφορά των οργάνων του κράτους που είναι αρμόδια να οργανώσουν έγκαιρα τη διαδικασία ανάθεσης.

ΑΡΘΡΟ 32

Προβλέπει τη δυνατότητα (εφόσον το κράτος-μέλος προβλέψει σχετικά, εισάγοντας τις κατάλληλες ρυθμίσεις που θα καταστήσουν εφαρμόσιμη τη σχετική πρόβλεψη της Οδηγίας) σύναψης συμφωνιών – πλαισίων. Σημειώνεται ότι η σύναψη συμφωνίας-πλαισίου δεν αποτελεί ιδιαίτερη διαδικασία ανάθεσης (γι' αυτό και δεν αναφέρεται στο άρθρο 28), αλλά ιδιαίτερη μορφή συμβάσεως.

Δεδομένου ότι οι ρυθμίσεις της Οδηγίας είναι πολύ γενικές και απαιτούν λεπτομερέστερη αντιμετώπιση των σχετικών θεμάτων, δεν επιτρέπεται η εφαρμογή της σχετικής διαδικασίας έως ότου υπάρξει και για τις συμβάσεις των έργων ειδική νομοθετική ρύθμιση, ανάλογη του άρθρου 8 του ν. 3316/05 (για τις μελέτες και συναφείς υπηρεσίες).

ΑΡΘΡΟ 33

Η εφαρμογή του άρθρου αυτού (δυναμικά συστήματα αγορών) δεν προσιδιάζει στις συμβάσεις δημοσίων έργων και εν πάση περιπτώσει αποτελεί δυνατότητα του κράτους μέλους, που πρέπει να ρυθμίσει λεπτομερώς το σχετικό νομικό πλαίσιο. Ισχύει ότι και στην περίπτωση των άρθρων 29, και 32.

ΑΡΘΡΟ 34

Αντιστοιχεί στο άρθρο 10 του π.δ. 334/2000 και ρυθμίζει τα σχετικά ζητήματα της διαδικασίας ανάθεσης συμβάσεων για οικισμούς κοινωνικού χαρακτήρα με τρόπο ταυτόσημο.

ΑΡΘΡΟ 35

Αναφέρεται στη δημοσίευση των προκηρύξεων και αντιστοιχεί στις διατάξεις του άρθρου 13 παρ. 1 – 5 του π.δ. 334/2000. Ειδικά οι παρ. 3 και 4 του π.δ. αναφέρονται

στη δημοσιοποίηση των διαδικασιών σύναψης συμβάσεων παραχώρησης. Τονίζεται ότι στην προκείμενη Οδηγία οι συμβάσεις αυτές ρυθμίζονται ιδιαίτερα, στα άρθρα 56-61.

Η **παρ. 1** (περ. γ') αναφέρεται στη δημοσίευση ενδεικτικής ή προκαταρκτικής προκήρυξης, όταν πρόκειται για συμβάσεις έργων που υπερβαίνουν το κατώτατο όριο του άρθρου 7 και διευκρινίζεται (μετά από την έκδοση σχετικής απόφασης του ΔΕΚ επί της υποθέσεως **C-225/98**, Επιτροπή κατά Γαλλίας) ότι η τήρηση της διαδικασίας αυτής είναι υποχρεωτική μόνο όταν η αναθέτουσα αρχή σκοπεύει να ασκήσει το δικαίωμά της για μείωση των προθεσμιών δημοσίευσης.

Η **παρ. 2** αντιστοιχεί απολύτως στην παρ. 2 του άρθρου 13 του π.δ. 334/2000, η **παρ. 3** αναφέρεται σε δυναμικά συστήματα αγορών και ισχύουν τα προαναφερθέντα στο άρθρο 33 και η **παρ. 4** αντιστοιχεί στην παρ. 5 του άρθρου 13 του π.δ. 334/2000 (κοινοποίηση αποτελεσμάτων διαδικασίας σύναψης στην Ε.Ε., εντός 48 ημερών από τη σύναψη).

ΑΡΘΡΟ 36

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις διατάξεις των παρ. 6-13 του άρθρου 13 π.δ. 334/2000.

Η **παρ. 1** προβλέπει ότι τα έντυπα που χρησιμοποιούνται για τη σύνταξη των σχετικών περιλήψεων των προκηρύξεων που αποστέλλονται στην Ε.Ε. για δημοσίευση περιέχονται στο Παράρτημα VII της Οδηγίας.

Υπενθυμίζεται ότι πρόσφατα τέθηκε σε εφαρμογή η υπ' αριθ. 37/2005 Εγκύκλιος της Γ.Γ.Δ.Ε. του ΥΠΕΧΩΔΕ περί εφαρμογής των νέων προτύπων δημοσιότητας, που εισάγει η Οδηγία 2005/51/ΕΚ και ο Κανονισμός 1564/2005 της Επιτροπής (η εγκύκλιος είναι ανηρτημένη στην Ιστοσελίδα της ΓΓΔΕ (ggde.gr)).

Οι **παρ. 2 και 3** προβλέπουν τον τρόπο αποστολής (με ηλεκτρονικό τρόπο ή άλλα μέσα).

Η **παρ. 4** αφορά υποχρεώσεις των οργάνων της Κοινότητας.

Η **παρ. 5** αντιστοιχεί στην παρ. 11 του άρθρου 13 π.δ. 334/2000 και ταυτίζεται κατά το νόημά της.

Η **παρ. 6** ορίζει ότι οι περιλήψεις των προκηρύξεων που αποστέλλονται στην Ε.Ε. και δεν είναι σε ηλεκτρονική μορφή πρέπει να περιορίζονται σε 650 περίπου λέξεις. Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να φροντίζουν ώστε να είναι σε θέση να αποδείξουν την ημερομηνία αποστολής (παρ. 7) και τέλος η Ε.Ε. χορηγεί στις αναθέτουσες αρχές βεβαίωση περί της ημερομηνίας της δημοσίευσης (παρ. 8). Οι παρ. 6 και 7 αντιστοιχούν στις παρ. 12 και 13 του άρθρου 13 του π.δ. 334/2000.

ΑΡΘΡΟ 37

Το άρθρο αυτό επαναλαμβάνει την παρ. 14 του άρθρου 13 π.δ. 334/2000 (περί δυνατότητας δημοσίευσης στην Επίσημη Εφημερίδα των Ε.Κ. προκήρυξης σύμβασης της οποίας η δημοσίευση δεν είναι υποχρεωτική).

ΑΡΘΡΟ 38

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αναφέρονται στην προθεσμία που πρέπει να μεσολαβήσει από την αποστολή προς δημοσίευση της προκήρυξης μέχρι την ημέρα διεξαγωγής του διαγωνισμού και αντιστοιχούν στο άρθρο 14 του π.δ. 334/2000. Κατά την **παρ. 1** οι προθεσμίες παραμένουν ίδιες (52 ημέρες ο κανόνας στις ανοικτές διαδικασίες και κατ'εξίρεση 36 ημέρες όταν έχει δημοσιευτεί προκαταρκτική προκήρυξη και εν πάση περιπτώσει όχι μικρότερη από 22 ημέρες). Η τήρηση της μικρότερης προθεσμίας τελεί υπό προϋποθέσεις (να έχει η ενδεικτική προκήρυξη ορισμένο περιεχόμενο και να έχει δημοσιευτεί σε χρόνο όχι μεγαλύτερο των 12 μηνών πριν από την ημέρα του διαγωνισμού και όχι μικρότερο των 52 ημερών – βλέπ. παρ. 4).

Κατά την **παρ. 2**, οι προθεσμίες στις κλειστές διαδικασίες, στη διαδικασία με διαπραγμάτευση μετά από δημοσίευση προκήρυξης και στον ανταγωνιστικό διάλογο ορίζονται σε 37 ημέρες για την παραλαβή των αιτήσεων συμμετοχής. Στην κλειστή διαδικασία η προθεσμία παραλαβής των προσφορών από τους προεπιλεγέντες ορίζεται στις 40 ημέρες από την ημερομηνία αποστολής της πρόσκλησης.

Οι **παρ. 5 και 6 είναι νέες διατάξεις** αφορούν τη σύντμηση των προθεσμιών κατά 7 ημέρες όταν οι προκηρύξεις αποστέλλονται προς δημοσίευση με **ηλεκτρονικό μέσο**, σύμφωνα με τη μορφή και τις λεπτομέρειες διαβίβασης του Παραρτήματος της Οδηγίας VIII σημείο 3. Επίσης μπορεί να συντέμνονται κατά ακόμα 5 ημέρες όταν η πρόσβαση των ενδιαφερομένων στα στοιχεία του διαγωνισμού μπορεί να γίνει με ηλεκτρονικό τρόπο και η πρόσβαση αυτή αναφέρεται στη δημοσίευση (αναφέρεται δηλαδή η ιστοσελίδα της αναθέτουσας αρχής) και παρέχεται από τη δημοσίευση και εφεξής. Τονίζεται ιδιαίτερα η χρησιμότητα των ως άνω διατάξεων και συνιστάται η χρήση τους. Σχετικώς πρόκειται να εκδοθεί σύντομα σχετική Εγκύκλιος.

Κατά την **παρ. 7** οι προθεσμίες παραλαβής των προσφορών πρέπει να παρατείνονται ανάλογα όταν η συγγραφή των υποχρεώσεων και τα συμπληρωματικά στοιχεία δεν παρασχέθηκαν εμπρόθεσμα (παρότι ζητήθηκαν) κατά τις διατάξεις των άρθρων 39 και 40. Το ίδιο συμβαίνει (η ανάλογη δηλαδή παράταση της προθεσμίας) και όταν οι

προσφορές μπορούν να συνταχθούν μόνο μετά από επιτόπια εξέταση των εγγράφων. Η διάταξη αυτή είναι αντίστοιχη της παρ. 5 του άρθρου 14 π.δ. 334/2000.

Τέλος στην **παρ. 8** προβλέπεται (κατ'αντίστοιχο τρόπο προς το άρθρο 17 του π.δ. 334/2000) η σύντμηση των προθεσμιών στις περιπτώσεις των διαδικασιών της παρ. 2, όταν επείγοντες λόγοι καθιστούν αδύνατη την τήρηση των προθεσμιών της παρ. 2.

ΑΡΘΡΟ 39

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις παρ. 3 και 4 του άρθρου 14 π.δ. 334/2000 και προβλέπουν τις προθεσμίες για την χορήγηση της συγγραφής υποχρεώσεων και των συμπληρωματικών εγγράφων του διαγωνισμού και τη χορήγηση συμπληρωματικών πληροφοριών για τα έγγραφα αυτά.

ΑΡΘΡΟ 40

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις διατάξεις του άρθρου 15 παρ. 2 και 6 του π.δ. 334/2000 και αφορούν το ελάχιστο περιεχόμενο της πρόσκλησης για την υποβολή προσφορών στις κλειστές διαδικασίες, τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση ύστερα από δημοσίευση προκήρυξης και τον ανταγωνιστικό διάλογο.

ΑΡΘΡΟ 41

Αντιστοιχεί στο άρθρο 9 του π.δ. 334/2000 και επαναλαμβάνει τις διατάξεις του (περί γνωστοποίησης των αποτελεσμάτων της διαδικασίας ανάθεσης, καθώς και της τυχόν ματαίωσης της κατακύρωσης, στους υποψήφιους).

ΑΡΘΡΟ 42

Αναφέρεται στους κανόνες της επικοινωνίας μεταξύ αναθέτουσας αρχής και υποψηφίων ή προσφερόντων.

Παραδεκτά μέσα επικοινωνίας είναι η επιστολή, η τηλεομοιοτυπία (FAX) και τα ηλεκτρονικά μέσα (e-mail).

Το επιλεγέν μέσο δεν πρέπει να περιορίζει τη δυνατότητα πρόσβασης (να είναι γενικά προσιτό δηλαδή) και η επικοινωνία πρέπει να γίνεται με τρόπο που να διασφαλίζεται το απόρρητο (όπου προβλέπεται).

Ιδιαίτερα πρέπει να διασφαλίζεται ότι η προσφορά των διαγωνιζομένων θα γίνει γνωστή μετά την ημερομηνία υποβολής των προσφορών και το άνοιγμά της.

Οι παρ. 5 και 6 αναφέρονται στους ηλεκτρονικούς διαγωνισμούς.

ΑΡΘΡΟ 43

Αντιστοιχεί στην παρ. 3 του άρθρου 9 π.δ. 334/2000 (κατάρτιση πρακτικού για τα αποτελέσματα διαδικασίας διαγωνισμού και ελάχιστο περιεχόμενο αυτού) και επαναλαμβάνει τις διατάξεις του.

ΑΡΘΡΟ 44

Οι διατάξεις το άρθρου αυτού διαγράφουν τη διαδικασία του διαγωνισμού και κυρίως τον έλεγχο της καταλληλότητας των προσφερόντων και στη συνέχεια την εφαρμογή του επιλεγμένου κριτηρίου ανάθεσης. Αντιστοιχούν με τις διατάξεις των άρθρων 30 (παρ. 1) και 21.

Η **παρ. 1** ορίζει ότι η ανάθεση των συμβάσεων γίνεται με εφαρμογή ενός εκ των δύο κριτηρίων ανάθεσης του άρθρου 53, λαμβανομένου υπόψη του άρθρου 24 (περί εναλλακτικών προσφορών) και αφού προηγηθεί έλεγχος της καταλληλότητας των φορέων που δεν έχουν αποκλεισθεί βάσει των άρθρων 45 και 46 (αφορούν πληροφορίες για την προσωπική κατάσταση των υποψηφίων όπως πτώχευση, καταδίκη σε ποινικό αδίκημα κ.λ.π.). Ο έλεγχος της καταλληλότητας γίνεται σύμφωνα με τα κριτήρια οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας και των τεχνικών-επαγγελματικών γνώσεων και ικανοτήτων (άρθρα 47-52).

Υπενθυμίζεται εν προκειμένω η πάγια νομολογία του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (ενδεικτικά **C-243/89** στην υπόθεση «Storebaelt») κατά την οποία από την θεμελιώδη αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσφερόντων προκύπτει υποχρέωση να είναι οι προσφορές σύμφωνες με τους όρους της συγγραφής υποχρεώσεων και δεν επιτρέπεται στους προσφέροντες να παρεκκλίνουν από τους βασικούς όρους της. Εξάλλου από την παραπάνω νομολογία προκύπτει ότι κατά τη διαδικασία σύγκρισης των προσφορών πρέπει να τηρείται σε όλα τα στάδια της η αρχή της ίσης μεταχείρισης των προσφερόντων, καθώς και η αρχή της διαφάνειας, για να εξασφαλίζονται ίσες ευκαιρίες σε όλους τους προσφέροντες κατά την υποβολή των προσφορών τους (Επιτροπή κατά Βελγίου, **C-87/94**). Εν τέλει η νομολογία αυτή ορίζει ότι οι όροι της Προκήρυξης και των συμβατικών τευχών πρέπει να τηρούνται απαρέγκλιτα, τόσο από την αναθέτουσα αρχή κατά την κρίση των προσφορών, όσο και από τους διαγωνιζόμενους, επί ποινή αποκλεισμού τους.

Η **παρ. 2** είναι **νέα διάταξη** (εφαρμόζεται όμως ήδη στους διαγωνισμούς, αφού μεταφέρει σε επίπεδο οδηγίας παλαιότερη νομολογία του ΔΕΚ – βλέπ. ιδίως απόφαση επί υποθέσεων **C- 27/86, 28/86 και 29/86, SA. CONSTRUCTIONS ET ENTREPRISES INDUSTRIELLES (CEI) κ.λ.π.**) και ορίζει ότι οι αναθέτουσες αρχές

μπορούν να θέτουν στην προκήρυξη ελάχιστα επίπεδα ικανότητας που πρέπει να πληρούν οι υποψήφιοι προκειμένου να κριθούν κατάλληλοι. Τα επίπεδα αυτά και οι πληροφορίες που αποδεικνύουν την ικανοποίησή τους πρέπει να είναι σχετικά και ανάλογα προς το αντικείμενο της σύμβασης (αρχή αναλογικότητας) και να αναφέρονται στην προκήρυξη.

Η **παρ. 3** αναφέρεται στις κλειστές διαδικασίες, τις διαδικασίες με διαπραγμάτευση μετά από δημοσίευση προκήρυξης και τον ανταγωνιστικό διάλογο. Ο ελάχιστος αριθμός των υποψηφίων που καλούνται να υποβάλλουν προσφορά είναι πέντε (5) στην κλειστή διαδικασία και τρεις (3) στις διαδικασίες με διαπραγμάτευση μετά από δημοσίευση προκήρυξης και τον ανταγωνιστικό διάλογο. Ο ανώτατος αριθμός δεν ορίζεται (κατά τούτο υπάρχει διαφοροποίηση σε σχέση με τις παλιές διατάξεις – άρθρο 21 παρ. 2 του π.δ. 334/2000). Ορίζεται επίσης ρητά ότι αν ο αριθμός κατάλληλων υποψηφίων δεν είναι ο ελάχιστος καθορισμένος τότε μπορεί η αναθέτουσα αρχή να προχωρήσει το διαγωνισμό (και η πρόβλεψη αυτή είναι νέα). Δεν μπορεί πάντως η αναθέτουσα αρχή να περιλαμβάνει στη διαδικασία της πρόσκλησης υποψηφίους άλλους που δεν υπέβαλαν αίτηση, ή που δεν πληρούν τα καθορισμένα επίπεδα ικανότητας.

Η **παρ. 4** αναφέρεται στον ανταγωνιστικό διάλογο και στη διαδικασία διαπραγμάτευσης μετά από δημοσίευση προκήρυξης. Ο βαθμιαίος περιορισμός των αποδεκτών τεχνικών λύσεων γίνεται με την εφαρμογή των κριτηρίων ανάθεσης. Στην τελική φάση πρέπει να υπάρχουν τόσοι ανταγωνιζόμενοι υποψήφιοι ώστε να διασφαλίζεται ο ανταγωνισμός.

ΑΡΘΡΟ 45

Στο άρθρο 45 προβλέπονται λόγοι αποκλεισμού των υποψηφίων που αναφέρονται στην προσωπική τους κατάσταση.

Η **παρ. 1** εισάγει νέες διατάξεις **υποχρεωτικού αποκλεισμού** εφόσον συντρέχει οριστική καταδίκη για ένα από τα αδικήματα αυτά που η ίδια η Ε.Ε. θεωρεί τόσο σημαντικά ώστε δεν επιτρέπει στην αναθέτουσα αρχή να αποφασίσει διαφορετικά.

Εφόσον κριθεί απαραίτητο, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να ζητούν διευκρινίσεις από τις αρμόδιες αρχές άλλων κρατών μελών για την προσωπική κατάσταση των υποψηφίων.

Οι **παρ. 2-4** αντιστοιχούν στις διατάξεις του άρθρου 24 του π.δ. 334/2000 και τις επαναλαμβάνουν. Οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιλέγουν και να περιλαμβάνουν στις προκηρύξεις όλους ή κάποιους από τους λόγους αποκλεισμού της παρ. 2.

ΑΡΘΡΟ 46

Το πρώτο εδάφιο του άρθρου αναφέρεται (και) στις συμβάσεις έργων και αντιστοιχεί στο άρθρο 25 του π.δ. 334/2000. Ορίζει ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορεί να ζητούν απόδειξη της εγγραφής του υποψηφίου σε επαγγελματικά ή εμπορικά μητρώα, τα οποία καθορίζονται στο παράρτημα ΙΧ Α της Οδηγίας.

ΑΡΘΡΟ 47

Αντιστοιχεί στο άρθρο 26 του π.δ. 334/2000 και αφορά την απόδειξη της οικονομικής και χρηματοοικονομικής επάρκειας των προσφερόντων. Τα αναφερόμενα στην **παρ. 1** δικαιολογητικά ορίζονται ενδεικτικά (που σημαίνει ότι οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να επιλέξουν κάποια από αυτά ή και άλλα που δεν προσδιορίζονται στην Οδηγία) στην προκήρυξη και δίνεται η δυνατότητα στον προσφέροντα να επικαλείται ότι δεν μπορεί να προσκομίσει τα ζητούμενα δικαιολογητικά και αντ'αυτών να αποδεικνύει την επάρκειά του με άλλα μέσα (παρ. 5).

Οι **παρ. 2 και 3** είναι **νέες σε επίπεδο Οδηγίας** (εφαρμόζονται όμως ήδη, δεδομένου ότι αποτελούν νομολογία του ΔΕΚ – βλέπετε απόφαση στην υπόθεση C- 389/92, Ballast Nedam και στη συνέχεια αποφάσεις ΔΕΚ στις υποθέσεις C- 176/98 Holst Italia και C-399/98, Ordine degli Architetti delle Province di Milano e Lodi).

Οι διατάξεις αυτές ορίζουν ότι ένας υποψήφιος (μεμονωμένη επιχείρηση ή κοινοπραξία) για μια συγκεκριμένη σύμβαση μπορεί να στηρίζεται στις δυνατότητες άλλων φορέων, άσχετα με τη φύση των οικονομικών τους δεσμών, προκειμένου να αποδείξει την ύπαρξη των αναγκαίων χρηματοοικονομικών πόρων. Σε κάθε περίπτωση πάντως πρέπει να αποδεικνύει ότι θα έχει στη διάθεσή του τους απαραίτητους πόρους, αν αναδειχθεί ανάδοχος, προσκομίζοντας (ενδεικτικά) την δέσμευση του τρίτου φορέα. Ο τρόπος απόδειξης πρέπει να προβλέπεται στην προκήρυξη του διαγωνισμού και η απόδειξη καθεαυτή υπόκειται στην κρίση τόσο των οργάνων του διαγωνισμού, όσο και των δικαστηρίων.

Ειδικότερα η κοινοπραξία μπορεί να στηρίζεται και να αποδεικνύει την ικανότητα και επάρκειά της στηριζόμενη στις δυνατότητες κάποιου ή κάποιων από τα μέλη της (**παρ. 3**).

ΑΡΘΡΟ 48

Οι διατάξεις του άρθρου αυτού αντιστοιχούν στις διατάξεις του άρθρου 27 π.δ. 334/2000 και τις επαναλαμβάνουν με κάποιες μικρές αλλαγές.

Η **παρ. 2** εισάγει την αρχή της αναλογικότητας στην απόδειξη των τεχνικών και επαγγελματικών ικανοτήτων του προσφέροντα. Ορίζει δηλαδή ότι οι απαιτήσεις για την απόδειξη της τεχνικο-επαγγελματική ικανότητας των διαγωνιζομένων πρέπει να είναι ανάλογες με τη φύση, την ποσότητα ή τη σπουδαιότητα και τη χρήση του έργου που αποτελεί το αντικείμενο του διαγωνισμού.

Οι τρόποι απόδειξης της ικανότητας προδιαγράφονται στην **παρ. 2** και αντιστοιχούν στους τρόπους της παρ. 1 του άρθρου 27 π.δ. 334/2000. Από τα παρατιθέμενα στοιχεία που μπορεί να χρησιμοποιήσει η αναθέτουσα αρχή, αναφέρονται στις συμβάσεις έργων τα υπό στοιχεία α) ι), β), ε), στ), ζ) και η).

Ιδιαίτερα σημειώνεται η περίπτωση στ) με την οποία τίθεται το στοιχείο της περιβαλλοντικής διαχείρισης του έργου. Μπορεί λοιπόν να ζητείται με την προκήρυξη να αναφερθούν τα μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόσει ο διαγωνιζόμενος κατά την εκτέλεση της σύμβασης.

Οι **παρ. 3 και 4** είναι **νέες διατάξεις** και αφορούν τη δυνατότητα του διαγωνιζομένου (μεμονωμένης επιχείρησης ή κοινοπραξίας) να στηριχθεί στις δυνατότητες άλλου φορέα για την κάλυψη της καλούμενης τεχνικο-επαγγελματικής ικανότητας. Οι διατάξεις είναι όμοιες με την παρ. 3 και 4 του προηγούμενου άρθρου. Ισχύουν και εδώ όσα προαναφέρθηκαν σχετικά στο άρθρο αυτό.

Η **παρ. 5** είναι επίσης νέα διάταξη και αναφέρεται σε συμβάσεις προμηθειών, για τις οποίες όμως απαιτούνται και τεχνικές εργασίες εγκατάστασης των προϊόντων της προμήθειας. Στην περίπτωση αυτή μπορεί να αξιολογείται η ικανότητα του διαγωνιζομένου (προμηθευτή) με βάση την τεχνογνωσία, την αποτελεσματικότητα, την πείρα και την αξιοπιστία του.

Η **παρ. 6** αντιστοιχεί στην παρ. 2 του άρθρου 27 π.δ. 334/2000 και ορίζει ότι η αναθέτουσα αρχή πρέπει να διευκρινίζει στην προκήρυξη ποια δικαιολογητικά από τα αναφερόμενα στην παρ. 2 θα χρησιμοποιηθούν για την απόδειξη της τεχνικο-επαγγελματικής ικανότητας των διαγωνιζομένων. Η απαρίθμηση είναι αποκλειστική και δεν μπορούν να χρησιμοποιηθούν άλλα δικαιολογητικά εκτός των ρητώς αναφερομένων στην παρ. 2.

ΑΡΘΡΟ 49

Η διάταξη είναι **νέα** και αφορά την δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να ζητά από τους διαγωνιζόμενους πιστοποιητικά που βεβαιώνουν την εκ μέρους των διαγωνιζομένων τήρηση κάποιων προτύπων εξασφάλισης της ποιότητας. Στην περίπτωση αυτή πρέπει να παραπέμπουν σε συστήματα που βασίζονται στη σχετική

σειρά ευρωπαϊκών προτύπων και πιστοποιούνται από οργανισμούς που εφαρμόζουν τη σειρά αυτή για την πιστοποίηση.

Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς που εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη και ακόμα να αποδέχονται και άλλα αποδεικτικά στοιχεία από τα οποία μπορεί να προκύπτει η εφαρμογή ισοδύναμων μέτρων εξασφάλισης της ποιότητας.

ΑΡΘΡΟ 50

Πρόκειται για νέα διάταξη που εξειδικεύει την εφαρμογή του άρθρου 48 παρ. 2 στ' της Οδηγίας. Εφόσον λοιπόν η αναθέτουσα αρχή ζητά την υποβολή αναφοράς περί των μέτρων περιβαλλοντικής διαχείρισης που μπορεί να εφαρμόσει ο διαγωνιζόμενος κατά την εκτέλεση της σύμβασης (σύμφωνα με το άρθρο 48 παρ. 2 στ' της Οδηγίας) απαιτεί την υποβολή πιστοποιητικών που εκδίδονται από ανεξάρτητους οργανισμούς και βεβαιώνουν τη συμμόρφωση του φορέα στα συγκεκριμένα πρότυπα οικολογικής διαχείρισης, παραπέμπουν δε στο κοινοτικό σύστημα οικολογικής διαχείρισης (EMAS) ή σε άλλα πρότυπα που βασίζονται α) σε αντίστοιχα ευρωπαϊκά ή διεθνή πρότυπα και πιστοποιούνται από όργανα που λειτουργούν βάσει του κοινοτικού δικαίου ή β) σε αντίστοιχες ευρωπαϊκές και διεθνείς προδιαγραφές που αφορούν την πιστοποίηση.

Οι αναθέτουσες αρχές πρέπει να αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά από οργανισμούς που εδρεύουν σε άλλα κράτη-μέλη και ακόμα να αποδέχονται και άλλα ισοδύναμα αποδεικτικά στοιχεία για μέτρα περιβαλλοντικής διαχείρισης τα οποία προσκομίζονται τυχόν από τους διαγωνιζόμενους.

ΑΡΘΡΟ 51

Αντιστοιχεί επακριβώς στο άρθρο 28 του π.δ. 334/2000 και αφορά την δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να καλέσει τους διαγωνιζόμενους να συμπληρώσουν ή να διευκρινίσουν τα στοιχεία των άρθρων 45-50.

ΑΡΘΡΟ 52

Αναφέρεται στους επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων οικονομικών φορέων (επιχειρήσεων) και στην πιστοποίηση από οργανισμούς δημόσιου και ιδιωτικού δικαίου. Αντιστοιχεί (εν μέρει) στο άρθρο 29 του π.δ. 334/2000, περιέχει όμως και αρκετές νέες διατάξεις.

Η **παρ. 1** αναφέρεται σε ενέργειες των κρατών-μελών, τα οποία μπορούν να καθιερώνουν επίσημους καταλόγους εγκεκριμένων εργολάβων, ή να πιστοποιούνται

αυτοί από δημόσιους ή ιδιωτικούς οργανισμούς πιστοποίησης. Η εγγραφή στους καταλόγους προϋπήρχε, η δυνατότητα πιστοποίησης αποτελεί νέα ρύθμιση.

Περαιτέρω αναφέρεται η υποχρέωση των κρατών –μελών να προσαρμόζουν τις προϋποθέσεις εγγραφής ή πιστοποίησης στις διατάξεις των άρθρων 45 (πλην της απόδειξης της ασφαλιστικής και φορολογικής ενημερότητας), 46, 47 (παρ. 1, 4 και 5), 48 (παρ. 1, 2, 5 και 6), 49 και ενδεχομένως και 50.

Ακόμα μπορεί να προκύπτει από την εγγραφή ή την πιστοποίηση η πάγια στήριξη που παρέχουν μέλη επιχειρηματικού ομίλου σε μέλη – υποψήφιους του ίδιου ομίλου στους διαγωνισμούς. Δηλαδή η εφαρμογή των διατάξεων των παρ. 2 του άρθρου 47 και 3 του άρθρου 48 (περί στήριξης στις ικανότητες – χρηματοοικονομικές και τεχνικοεπαγγελματικές - άλλων φορέων) μπορεί να αποδεικνύεται και μέσω της εγγραφής στους καταλόγους ή στην πιστοποίηση, εφόσον διαγωνιζόμενος και τρίτος (προσφέρων τη στήριξη) αποτελούν μέλη του ίδιου επιχειρηματικού ομίλου.

Η **παρ. 2** επαναλαμβάνει τις ρυθμίσεις της παρ. 2 του άρθρου 29 π.δ. 334/2000 και αναφέρεται στην υποκατάσταση των επιμέρους δικαιολογητικών από το πιστοποιητικό εγγραφής στον κατάλογο ή του οργανισμού πιστοποίησης. Στα πιστοποιητικά πρέπει να μνημονεύονται τα δικαιολογητικά βάσει των οποίων έγινε η εγγραφή ή η πιστοποίηση, καθώς και η κατάταξη.

Τα ανωτέρω πιστοποιητικά συνιστούν τεκμήριο καταλληλότητας για τις αναθέτουσες αρχές και δεν επιτρέπεται η αμφισβήτησή τους (**παρ. 3**).

Η τυχόν αμφισβήτηση των πληροφοριών που μπορούν να συναχθούν από τα πιστοποιητικά πρέπει να συνοδεύεται υποχρεωτικά από επαρκή και πειστική αιτιολόγηση (**παρ. 4**). Οι διατάξεις των παρ. 3 και 4 εφαρμόζονται μόνο προς όφελος των διαγωνιζομένων που είναι εγκατεστημένοι στο κράτος-μέλος που έχει καταρτίσει τον κατάλογο.

Η **παρ. 5** ορίζει ότι είναι δυνατή η εγγραφή στους καταλόγους ενός κράτους-μέλους και οικονομικών φορέων που είναι υπήκοοι άλλων κρατών μελών. Κατά την εγγραφή το κράτος που τηρεί τον κατάλογο πρέπει να αντιμετωπίζει με βάση την αρχή της ίσης μεταχείρισης τους ημεδαπούς και τους αλλοδαπούς οικονομικούς φορείς.

Η εγγραφή στον κατάλογο δεν μπορεί να επιβάλλεται στους οικονομικούς φορείς άλλων κρατών μελών για τη συμμετοχή τους στο διαγωνισμό. Οι αναθέτουσες αρχές υποχρεούνται να αναγνωρίζουν τα ισοδύναμα πιστοποιητικά που εκδίδουν άλλα κράτη –μέλη και ακόμα να αποδέχονται και άλλα ισοδύναμα μέσα απόδειξης.

ΟΙ **παρ. 6-8** αφορούν υποχρεώσεις των κρατών-μελών σχετικά με τη διαδικασία εγγραφής στους καταλόγους που τηρούν και την ενημέρωση της Επιτροπής για τον οργανισμό που δέχεται αιτήσεις εγγραφής.

ΑΡΘΡΟ 53

Αναφέρεται στα κριτήρια που μπορούν να χρησιμοποιηθούν από τις αναθέτουσες αρχές για την ανάθεση των συμβάσεων και αντιστοιχεί (επαναλαμβάνοντας κατά το μεγαλύτερο μέρος τις διατάξεις του) στο άρθρο 30 παρ. 2 του π.δ. 334/2000.

Τα κριτήρια ανάθεσης είναι δύο:

α) Αποκλειστικά η χαμηλότερη τιμή ή

β) Η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά, η οποία προκύπτει από τη στάθμιση διαφόρων υποκριτηρίων τα οποία συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασης, όπως (ενδεικτικά) η ποιότητα, η τιμή, η τεχνική αξία, τα αισθητικά και λειτουργικά χαρακτηριστικά, τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά, το κόστος λειτουργίας κλπ. Σε σχέση με την αντίστοιχη διάταξη του π.δ. 334/2000, προστίθενται στην ενδεικτική απαρίθμηση κυρίως τα περιβαλλοντικά χαρακτηριστικά (ύστερα από σχετικές αποφάσεις του ΔΕΚ-βλέπ. ενδεικτικά την απόφαση επί της υποθέσεως **C-448/01**, EVN AG et Wienstrom GmbH κατά Republik Österreich).

Θεωρούμε σκόπιμο εν προκειμένω να αναφερθούμε συνοπτικά στις κρίσεις της ανωτέρω απόφασης του ΔΕΚ, λόγω της βαρύτητάς τους στο ζήτημα του καθορισμού και της αξιολόγησης των υποκριτηρίων, προκειμένου να αναδειχθεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Κρίθηκε συγκεκριμένα ότι τα κριτήρια που τίθενται πρέπει να:

- συνδέονται με το αντικείμενο της σύμβασως,
- μην παρέχουν στην αναθέτουσα αρχή απεριόριστη ελευθερία επιλογής,
- μνημονεύονται ρητώς στη συγγραφή υποχρεώσεων ή στην προκήρυξη του διαγωνισμού και
- τηρούν όλες τις θεμελιώδεις αρχές του κοινοτικού δικαίου, ιδίως την αρχή της απαγορεύσεως των διακρίσεων.

Εξάλλου, κατά την απόφαση οι αναθέτουσες αρχές είναι ελεύθερες όχι μόνο να επιλέγουν τα κριτήρια αναθέσεως της σύμβασως αλλά και να ορίζουν τη βαρύτητά τους στην τελική αξιολόγηση, καθόσον αυτή επιτρέπει τη συνθετική αξιολόγηση των εφαρμοσθέντων κριτηρίων προκειμένου να προσδιοριστεί η πλέον συμφέρουσα από οικονομική άποψη προσφορά.

Τέλος έκρινε ότι δεν είναι συμβατό με την εν γένει κοινοτική νομοθεσία, ένα κριτήριο ανάθεσης που εκ της φύσεώς του δεν είναι δυνατόν να επαληθευθεί. Τα κριτήρια που τίθενται πρέπει να είναι σαφή και αποτελεσματικά.

Η **παρ. 2** περιέχει **νέα διάταξη** ορίζοντας ότι στην προκήρυξη πρέπει να καθορίζεται η βαρύτητα των υποκριτηρίων όταν η ανάθεση γίνεται στην πλέον συμφέρουσα προσφορά, ακόμα και με τον καθορισμό μιας ψαλίδας με το κατάλληλο εύρος. Επικουρικά, αν για βάσιμο λόγο (που μπορεί να αποδειχθεί) δεν μπορεί να γίνει ο καθορισμός αυτός, τότε αρκεί η κατάταξη των κριτηρίων σε φθίνουσα σειρά σπουδαιότητας.

ΑΡΘΡΟ 54

Αφορά τη δυνατότητα χρήσης ηλεκτρονικών πλειστηριασμών. Για να τύχει εφαρμογής απαιτείται ειδική και τεχνική διερεύνηση και στη συνέχεια νομοθετική ρύθμιση του θέματος.

ΑΡΘΡΟ 55

Αφορά την υποχρέωση της αναθέτουσας αρχής, πριν απορρίψει οποιαδήποτε προσφορά ως ασυνήθιστα χαμηλή σε σχέση με το αντικείμενο της σύμβασης, να ζητά από τον προσφέροντα αιτιολόγησή της. Η διάταξη αυτή αντιστοιχεί επακριβώς στην παρ. 5 του άρθρου 30 π.δ. 334/2000.

Σχετικά με το θέμα υπενθυμίζονται οι διατάξεις του ν. 3263/04, με τις οποίες οι συμβάσεις των έργων ανατίθενται στη χαμηλότερη τιμή (διασφαλίζεται πάντως, σε έργα με ιδιαίτερες τεχνικές απαιτήσεις, η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να επιλέξει ως κριτήριο ανάθεσης την πλέον συμφέρουσα προσφορά στα συστήματα μελέτη-κατασκευή, αντιπαροχή και μελέτη-κατασκευή του έργου έναντι άλλων ανταλλαγμάτων). Η έγκαιρη και έντεχνη εκτέλεση των έργων διασφαλίζεται όχι με τον αποκλεισμό του προσφέροντα οποιουδήποτε ύψους χαμηλή προσφορά, αλλά με την παροχή αυξημένων χρηματικών εγγυήσεων καλής και έγκαιρης εκτέλεσης. Για το λόγο αυτό δεν προβλέπεται η δυνατότητα της αναθέτουσας αρχής να θεωρεί (με κρίσεις επί το πλείστον υποκειμενικές) ασυνήθιστα χαμηλή κάποια προσφορά και ως εκ τούτου να αποκλείει τον προσφέροντα από τη διαδικασία ανάθεσης.

ΑΡΘΡΟ 56

Οι διατάξεις των άρθρων 56-65 αφορούν τις συμβάσεις παραχώρησης δημοσίων έργων και κάποιες από τις διατάξεις τους αντιστοιχούν στις διατάξεις του άρθρου 6 π.δ. 334/2000.

Υπενθυμίζεται εν προκειμένω ότι τέθηκε προσφάτως σε ισχύ ο ν. 3389/2005 (περί Συμπράξεων Δημόσιου και Ιδιωτικού Τομέα), ο οποίος κατά ένα μέρος του ταυτίζεται με το πεδίο εφαρμογής των διατάξεων της Οδηγίας, πλην δεν αποτελεί ενσωμάτωση των διατάξεων της Οδηγίας, δεδομένου ότι κάτι τέτοιο πρέπει να ορίζεται ρητά (άρθρο 80 της Οδηγίας). Άλλωστε οι ΣΔΙΤ αφορούν συμβάσεις με αντικείμενο κατώτερο των 200.000.000 ΕΥΡΩ, ενώ οι διατάξεις της Οδηγίας συμβάσεις με αντικείμενο από 5.278.000 ΕΥΡΩ και άνω.

Το άρθρο 56 καθορίζει το χρηματικό όριο (5.278.000 πλέον ΦΠΑ), που πρέπει να υπερβαίνει ο προϋπολογισμός μιας σύμβασης για την εφαρμογή των διατάξεων της Οδηγίας και η σχετική αξία εκτιμάται κατά τους κανόνες του άρθρου 9.

ΑΡΘΡΟ 57

Ορίζονται τα έργα (των άρθρων 13, 14 και 15 της Οδηγίας) στα οποία δεν εφαρμόζονται οι διατάξεις αυτές της Οδηγίας. Επίσης διακρίνεται το πεδίο εφαρμογής της Οδηγίας αυτής και της Οδηγίας 2004/17/ΕΚ.

ΑΡΘΡΟ 58

Αφορά την υποχρέωση και τις διατυπώσεις δημοσιότητας των συμβάσεων παραχώρησης. Το υπόδειγμα Προκήρυξης που συμπληρώνεται αναφέρεται στο Παράρτημα VII Γ.

Κατά τα λοιπά ως προς τη διαδικασία δημοσίευσης ισχύουν οι διατάξεις των παρ. 2-8 του άρθρου 36. Εφαρμόζεται ακόμα και το άρθρο 37.

ΑΡΘΡΟ 59

Αναφέρεται στην προθεσμία δημοσίευσης που δεν μπορεί να είναι κατώτερη των 52 ημερών από την ημερομηνία αποστολής. Εφαρμόζεται πάντως η παρ. 5 του άρθρου 38 (σύντμηση της προθεσμίας κατά 7 ημέρες όταν αποστέλλεται στην Ε.Ε. ηλεκτρονικά η προκήρυξη) και η παρ. 7 του ίδιου άρθρου (παράταση της προθεσμίας όταν δεν δόθηκαν εγκαίρως οι πληροφορίες που ζητήθηκαν).

ΑΡΘΡΟ 60

Αναφέρεται στην υποχρέωση που μπορεί να επιβάλει η αναθέτουσα αρχή ενός διαγωνισμού, να αναθέσει ο ανάδοχος σε τρίτο υπεργολάβο ποσοστό της σύμβασης μέχρι 30% (παρ. 1) ή ακόμα να ζητήσει η αναθέτουσα αρχή να υποδείξουν οι διαγωνιζόμενοι ποιο ποσοστό της σύμβασης θα αναθέσουν σε υπεργολάβο.

ΑΡΘΡΟ 61

Αφορά την ανάθεση συμπληρωματικών έργων στον ανάδοχο, στα πλαίσια της σύμβασης παραχώρησης. Οι σχετικές διατάξεις της Οδηγίας (που προβλέπονται στο άρθρο 31 (4) α) δεν εφαρμόζονται στις συμβάσεις αυτές. Ισχύει πάντως το όριο 50% άνω του οποίου δεν επιτρέπεται να ανατίθενται συμπληρωματικές εργασίες.

ΑΡΘΡΟ 62

Εφόσον σύμβαση παραχώρησης ανατεθεί σε άλλη αναθέτουσα αρχή, πρέπει αυτή, για την εκτέλεση έργων που αναθέτει σε τρίτους να εφαρμόζει τις διατάξεις της Οδηγίας για τα έργα.

ΑΡΘΡΑ 63-65

Αναφέρονται στις υποχρεώσεις του αναδόχου σύμβασης παραχώρησης, ο οποίος δεν αποτελεί αναθέτουσα αρχή, όταν αναθέτει έργα σε τρίτους. Ως τρίτοι δεν θεωρούνται οι «συνδεδεμένες» με αυτόν επιχειρήσεις όπως ορίζονται στην παρ. 2.

ΑΡΘΡΑ 66- 74

Αναφέρονται στους διαγωνισμούς μελετών (όπως ονομάζονται αλλιώς οι «αρχιτεκτονικοί διαγωνισμοί» του εθνικού δικαίου). Οι σχετικές διατάξεις της Οδηγίας δεν αφορούν συμβάσεις έργων και, σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 6 του πρόσφατου ν. 3316/05, εφαρμόζονται παράλληλα με τις διατάξεις του εθνικού δικαίου περί αρχιτεκτονικών διαγωνισμών, υπερισχύοντας σε περίπτωση που οι διατάξεις του εθνικού δικαίου δεν είναι συμβατές προς αυτές.

ΑΡΘΡΑ 75-81

Αφορούν αρμοδιότητες της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

ΑΡΘΡΟ 82

Η Οδηγία 93/37/ΕΟΚ παύει να ισχύει από την 1^η Φεβρουαρίου 2006 και εντεύθεν. Τυχόν παραπομπές στην καταργούμενη Οδηγία θεωρείται ότι γίνονται στις αντίστοιχες διατάξεις της νέας, κατά τον πίνακα αντιστοιχίας του Παραρτήματος ΧΙΙ.

Η παρούσα εγκύκλιος να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα της Γενικής Γραμματείας Δημοσίων Έργων του ΥΠΕΧΩΔΕ (ggde.gr), συνοδευόμενη από το κείμενο της Οδηγίας 2004/18/ΕΚ με τα Παραρτήματά της.

Εντέλλονται όλα τα όργανα των φορέων ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων έργων προς εφαρμογή της.

ΚΟΙΝΟΠΟΙΗΣΗ

1. Γραφείο Υπουργού ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε.
2. Γραφείο Υφυπουργού κ. Θ. Ξανθόπουλου.
3. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΔΕ.
4. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα της ΓΓΣΔΕ.
5. Γραφείο κ.κ Γεν. Δ/ντών της ΓΓΔΕ.
6. Δ/ση Δ17 (10).
7. Δ/ση Πληροφορικής (για την ανάρτηση της Εγκυκλίου στην ιστοσελίδα της ΓΓΔΕ/ΥΠΕΧΩΔΕ).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ

Γ. ΣΟΥΦΛΙΑΣ

**ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Η ΤΜΗΜΑΤΑΡΧΗΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ**

α.α.

Γ. ΠΑΡΑΔΑΚΗ